Consumenteninformatie van de Autoriteit Financiële Markten

Let op de risico's van je pensioen

Verstandig je pensioen regelen

Denk nu na over je pensioen

AFM
Autoriteit Financiële Markten

Voor wie is deze folder?

Deze folder is voor iedereen die meer wil weten over zijn of haar pensioen.
Als je nu niet goed over je pensioen nadenkt dan kan dat gevolgen hebben voor later.
Bijvoorbeeld als je minder pensioen krijgt dan je had verwacht.

In deze folder van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) lees je waar je op moet letten als je pensioen opbouwt. Door je nu te verdiepen in je pensioen wordt je je beter bewust van:

- hoeveel pensioen je later kunt verwachten;
- de risico's waar je rekening mee moet houden;
- wat dit voor jouw situatie betekent en
- of je actie moet ondernemen.

Wie is de AFM?

De AFM is onafhankelijk en controleert ondernemingen die actief zijn in sparen, lenen, beleggen en verzekeren. Ook ziet de AFM toe hoe pensioenuitvoerders hun deelnemers informeren.
Bij de AFM kun je onafhankelijke informatie krijgen via www.afm.nl, folders, nieuwsbrieven en het Meldpunt Financiële Markten, telefoonnummer 0900 540 05 40 (€ 0,05 per minuut).

Stap 1

Zoek uit waar je recht op hebt

Als inwoner van Nederland ben je verzekerd voor de Algemene Ouderdomswet (AOW) van de overheid. De AOW is een basispensioen voor mensen die de pensioenleeftijd hebben bereikt. Op www.mijnpensioenoverzicht.nl zie je hoeveel AOW je later ongeveer krijgt. Je kunt ook een overzicht aanvragen bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). **Let op:** de AOW leeftijd gaat omhoog.

Heb je niet altijd in Nederland gewoond?
Dan kan het zijn dat je geen volledige AOW krijgt. Als je een laag inkomen hebt, dan kun je als je met pensioen bent een beroep doen op een 'aanvullende inkomensvoorziening ouderen' (AIO), of op aanvullende bijstand. De SVB kan je hierover informeren.

Vaak bouw je naast de AOW ook pensioen op bij een werkgever, maar niet altijd. Niet iedere werkgever heeft dezelfde soort pensioenregeling. Het hangt van het soort regeling af hoeveel pensioen je later krijgt.
Het is belangrijk dat je op tijd weet of je pensioen opbouwt en hoeveel. Vraag dit na bij jouw werkgever of pensioenuitvoerder. Kijk op www.mijnpensioenoverzicht.nl bij welke pensioenuitvoerders je pensioen hebt opgebouwd en hoeveel pensioen dat is.

Stap 2

Bekijk je pensioenoverzicht

Elk jaar dat je pensioen opbouwt krijg je een Uniform Pensioenoverzicht (UPO) van jouw pensioenuitvoerder. In het UPO staat hoeveel geld je kunt verwachten als je met pensioen gaat of wat jouw nabestaanden krijgen als jij overlijdt. Een totaalbeeld van je opgebouwde pensioen vind je op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Houd rekening met de risico's

- Gaan de prijzen omhoog, dan wordt jouw pensioen ook minder waard. Sommige pensioenregelingen laten het pensioen meestijgen met de prijzen. Dat heet toeslagverlening of indexering. Op het UPO lees je welke toeslagverlening jouw pensioenregeling heeft.
- Ook bij tegenvallende beleggingsresultaten en hoge kosten van jouw pensioenregeling kan jouw pensioen minder waard worden.
- Let ook op of je pensioenregeling een mogelijkheid heeft om een nabestaandenpensioen te verzekeren. Verzeker je dit niet dan zullen je partner en/of kinderen geen pensioen ontvangen als je overlijdt.

Stap 3

Denk aan de toekomst

Hoeveel pensioen je nodig hebt, hangt af van jouw uitgaven en wensen in de toekomst.
Met de pensioenplanner op www.pensioenkijker.nl kun je met behulp van het UPO een totaalbeeld krijgen van jouw gezinsinkomen als je met pensioen gaat.

Verandert je persoonlijke situatie?
Dan is het goed om uit te zoeken of dat gevolgen heeft voor jouw pensioen. Belangrijke veranderingen zijn bijvoorbeeld:

- Samenwonen, geregistreerd partnerschap, trouwen of scheiden.
- Kinderen krijgen.
- Een andere baan krijgen of geen baan (meer) hebben.
- In het buitenland gaan wonen.
- Je wordt werkloos of arbeidsongeschikt .

Vraag aan jouw werkgever of pensioenuitvoerder wat deze veranderingen betekenen voor jouw pensioen. Op www.pensioenkijker.nl vind je meer informatie over verandering in je pensioensituatie.

Tip! Vraag na bij jouw pensioenuitvoerder of jouw nabestaanden recht hebben op een nabestaandenpensioen als je overlijdt of kijk op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Stap 4

Controleer alle stappen

Controleer of jouw pensioen goed geregeld is. Zorg ervoor dat je in elk geval antwoord hebt op de volgende vragen:

Welke pensioenregeling heb ik?
Vraag aan jouw werkgever of pensioenuitvoerder welke pensioenregeling je hebt.
Lees in jouw startbrief, of eventueel in een pensioenfolder van je pensioenuitvoerder, wat er met jouw pensioen gebeurt als je overlijdt, als je arbeidsongeschikt wordt of als je bij je werkgever weggaat.
Vraag om uitleg als je iets niet begrijpt.

Heb ik later genoeg inkomen om van te leven?
Ga je goedkoper wonen of is jouw hypotheek afgelost? Dan heb je misschien minder inkomen nodig.
Lees elk jaar het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) goed door. Op www.mijnpensioenoverzicht.nl kun je controleren wat je later aan pensioen en AOW krijgt. Ga na of dit genoeg is.

Bouw je geen pensioen op of niet genoeg om later van te leven?
Kijk dan of je de mogelijkheid hebt om te sparen voor extra pensioen. Lees hier meer over in deze folder.

Stap 5

Heb je een klacht, neem contact op

Lees over de klachtenprocedure in het pensioenreglement van jouw pensioenuitvoerder.

Is er geen klachtenprocedure?
Stuur de pensioenuitvoerder dan een klachtenbrief.

Ben je ontevreden over de afhandeling van je klacht?
Neem dan contact op met:

- Het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid) bij klachten over de polis van een pensioenverzekeraar.
- De Ombudsman Pensioenen bij klachten over een pensioenreglement of overeenkomst.
- Wil je voor of tijdens de klachtenprocedure juridisch advies? Neem dan contact op met een advocaat of het Juridisch Loket.

Meld je klacht ook aan de AFM en de Nederlandsche Bank (DNB). De AFM let er op of pensioenuitvoerders jou goed informeren. DNB let erop of pensioenuitvoerders zorgvuldig met jouw pensioengeld omgaan. De AFM en DNB bemiddelen niet.

Hoe kun je pensioen opbouwen?

Elk jaar dat je bij jouw werkgever meedoet aan een pensioenregeling bouw je pensioen op. Er zijn verschillende regelingen:

1. **Middelloonregeling:** Jouw pensioen wordt berekend over het salaris- dat je gemiddeld tijdens je dienstverband hebt verdiend.
2. **Eindloonregeling:** Jouw pensioen wordt berekend over het laatst verdiende salaris.
3. **Beschikbare-premieregelingen:** De werkgever geeft je een pensioenpremie. De premie wordt meestal belegd. Als je met pensioen gaat, komt het belegde (gespaarde) geld beschikbaar waarmee je een pensioenuitkering moet kopen.
4. **Combinatieregelingen:** Er zijn ook pensioenregelingen die uit twee delen bestaan. Je bouwt dan een deel pensioen op via een eindloon- of middelloonregeling en een deel via een beschikbare premieregeling.

Kijk voor meer uitleg op www.pensioenkijker.nl.

Bouw je geen of niet genoeg pensioen op via een werkgever? Je kunt dan op andere manieren pensioen opbouwen, bijvoorbeeld:

1. **Banksparen of bankbeleggen:** Je kunt bij een bank een geblokkeerde spaarrekening of effectenrekening openen en zo sparen voor een aanvulling op je pensioen. Als je aan bepaalde regels voldoet, kun je het geld dat je inlegt aftrekken van de belasting. Je betaalt in de toekomst wel belasting over de periodieke uitkeringen. Als je overlijdt, krijgen je nabestaanden (je partner, je kinderen of familie) het bedrag dat is opgebouwd. **Let op:** bij bankbeleggen kan jouw geld meer waard worden, maar ook minder.
2. **Lijfrente:** Je kunt een verzekering afsluiten waarmee je geld spaart om later jouw pensioen mee aan te vullen. De premie kun je van de belasting aftrekken als je kunt aantonen dat je een pensioentekort hebt. Je betaalt in de toekomst wel belasting over de periodieke uitkeringen. Bij sommige lijfrentes kun je een contraverzekering afsluiten. Hiermee kun je het opgebouwde tegoed nalaten aan je nabestaanden.

Tip! Vergelijk de mogelijkheden en let daarbij goed op de kosten!

Handige telefoonnummers en adressen

Belastingdienst
www.belastingdienst.nl | 0800 0543

De Nederlandsche Bank (DNB)
DNB houdt samen met de AFM toezicht op de pensioenuitvoerders
info@dnb.nl | www.dnb.nl | 0800 020 10 68 (gratis)

Het Juridisch Loket
www.juridischloket.nl | 0900 80 20 (€ 0,10 per minuut)

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid)
Postbus 93257 | 2509 AG Den Haag | www.kifid.nl | 070 - 333 89 99

Ombudsman Pensioenen
Postbus 93560 | 2509 AN Den Haag | 070 333 89 65

Sociale Verzekeringsbank (SVB)
www.svb.nl | 020 656 56 56

Stichting Pensioenkijker
info@pensioenkijker.nl | www.pensioenkijker.nl

Stichting Pensioenregister
www.mijnpensioenoverzicht.nl

Verbond van Verzekeraars
Postbus 93450 | 2509 AL Den Haag | www.vanatotzekerheid.nl

Wijzer in Geldzaken
www.wijzeringeldzaken.nl | Algemene informatie over pensioenen

Autoriteit Financiële Markten (AFM) | Meldpunt Financiële Markten
Antwoordnummer 11090 | 1000 PB Amsterdam | info@afm.nl
www.afm.nl | www.weetwatjeweet.nl | 0800 5400 540 (gratis)

Wij hebben deze folder met zorg geschreven. De informatie wordt vrijblijvend verstrekt. De AFM kan niet garanderen dat de informatie compleet of actueel is. Je kunt aan deze informatie geen rechten ontlenen. De AFM is niet aansprakelijk voor de gevolgen van het gebruik van deze informatie.

Augustus 2014